بە ناوی خوای بەخشندەو میهرەبان
بە ناوی گەلەوە
ئەنجومەنی نیشتمانیی كوردستانی عێراق
ژمارەی بڕیار : ٦٠
رۆژی بڕیار : ٢٠٠٥/١/١٥

" بڕیـــار "

ئەنجومەنی نیشتمانیی كوردستانی – عـێراق ، دانیـشتنی ژمـارە (٥٦)ی قۆنـاغی رەفتـەنی ، خۆی لە رۆژی (٢٠٠٥/١/١٥)دا سازدا و ، ئەمەی خوارەوەی دەرهێنا:

گەلی كوردستانی – عێراق ، هەست دەكاو ، بە چاوی خۆی دەیبێنـی كـە ناوەنـدی فـەرمی و رەسمیـی عـێراق ، وا منامنـا ، نـاوەرۆك و حوكمـەكانی مـاددەی (٥٨)ی یاسـای هەڵسووڕاندنی دەوڵەتی رەفتەنیی عێراق پەراوێز دەكاو پشت گوێی دەخـاو كۆمـەڵی رووداوو ئاكـار و رەفتـاری ئەوتۆ دەنوێنێ كە گەلی كوردستانی سرك و سڵ لێی بە گومان كەتووەو ، دڵە ڕاوكێی ئەوەی بـە دڵدا هێناوە كە حكومەتی عێراق بـە تـەنگ مـاددەی (٥٨)ی ئـەو یاسـایەوە نـەماوەو ، هـەروەك نەبووبێ و نەشبێ وایە.

ئەم ختووری دڵ و بە گومان كەوتنـەش ، بـە یـەكجارەكی لـەوەوە سـەری هەڵـدا كـە كۆمـەڵێ نیشانەو بەڵگەی لە رەفتاری واقیعی و مەیدانییەوە بۆ دەركەوت. بە نموونە ، هیچ هەنگاوێك، بە كـردار ، بـۆ هێنانــەوەو داكـردن و نیـشتەجێ كردنــی ئاوارەكــان نــەنراوە ، ئەوانەشـیان كــە گەراونەتەوە ، دیسانەوە لە ئاوارەبوون خراپتریش ، وەك غەریب و نامۆ ، بێ لانـەو بـێ داڵـدە ، لەو گۆڕەدا ، لەبەر سەرماو سۆڵەو لەناو قوڕو چڵپاودا بەبێ باربۆو كۆمەك ، لە زێدی ئەسڵی بـاو باپیرانیاندا غەریب كەتوون . كەچی لە لایەكی دیكەوە ، نیشتەجێ بیـانی و هاوەردەكـان ، لێگـا لێگا دڵنیادەكرێنەوە و دەستیان لە پشت دەدرێ كەلـە جێگـای نـاڕەواو ناشـەرعی خۆیـان، كـە داگیریان كردووە بمێننەوەو نەگەڕێنەوە بۆ جێگا ئەسڵیەكانی خۆیان. بێگانە كە كراوە بەخاوەن ماڵ مافی دەنـگ دان و هەڵبژاردنیـشی پـێ دراوە، وەلـێ خـاوەن مـاڵ مـافی میوانیـشی نییـەو لـە هەڵبژاردنیش بێ بەش دەكرێ. نەك هەر ئەوەندە، بگرە، لیژنەی سەرپەرشتی هەڵبژاردنەكان، لە پارێزگای كەركوكدا، كە دەستی بەسەر دەمی كورددا گرتووەو نایەڵێت دەنگی لێـوەبێ و دەنـگ بدا، بەسەرۆك و ئەندامەوە، بەئاشكرا ناسراون كە دەسەو دایەرەی رژێمی دیكتاتۆری گۆڕ بەگۆڕ بوون. لەلایەكی تریشەوە، یاسای یەكلاكردنەوەی ناكۆكی موڵك و موڵكایەتیش لەپاكەوت و پاڵی لێ دایەوەو دەعاواكان هەروا مانەوە. هێوركردنەوەی دۆخ و ئاساییكردنەوەی ژیان و گوزەران لە بەشە تازە ئازادكراوەكانی كوردستاندا نەخاسمە كەركوك، كەمتەرخەمییەكی ترسناكی لـێ كـراو

ئـــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی كـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

پشت گوێ خرا. ئەم بەشەی كوردستان ـ وەك ياسای هەڵسوڕاندنی دەوڵـەتيش دانـی پێـداناوە ـ بەر ئاكاری زوڵم و ستەمی رەگەزپەرستی و شۆڤێنی كەوتووەو واقيعی نەتەوەيی و ديمۆگرافيايی بەناهـەق شـێوێنراوە، كـە واقيعـی كـاروانی مێـژوو و حەقيقـەتی بەڵگەنەويـستی جوگرافيـايی، سەلماندوويانە، ئەم خاكە بەشێكە لـە هـەرێمی كوردسـتان و جيابوونـەوەی نييـەو، نـابێ. ئـەم مەسـەلەيە، مەسـەلەيەكی ژيـواری و چارەنووسـسازی گەلەكەمانـە، كـە لـەپێناو ئـەو خاكـەدا، جارەهای جار قۆڵی شۆڕش و جەنگی لێ هەڵماڵيوەو، هەزارەهای خەڵكی ئەو ناوچـانەو خـەڵكی باقيمەنی ناوچەكانی هەرێم، خۆيان بە قوربانی ئەو خاكـە كـردووەو، هـەزارەها شـەهيدو كـەل و كەم ئەندامی لێكەوتووەتەوە، بەر لە دامەزراندنی دەوڵەتی عێـراق و دوای دامەزراندنيـشی، ئـەم لێـشاوی قوربـانی و شـەهيدەش بـۆ پاراسـتنی كوردسـتانييەتی ناوچـە تـازە ئازادكراوەكـان، بەتايبەتيش بۆ كەركوك بووە، كە بە هيچ كلۆجێ موساوەمەی لەسەر نەكراوەو ناشكرێ.

كار، وابڕواو، مەسـەلەی ئاسـايی كردنـەوەی دۆخـی پارێزگـای كـەركووك، ئـاوا، بـە ئاشـكرا، وەپەراوێز بكەوێ و گوێی لێبئاخنرێ، كەواتە، شـتێكی عاجبـاتی نييـە، هاووڵاتيـانی كوردسـتان بكەونـەخۆو، لـەخۆيان بپرسـن و بڵـێين، كەواتــە هەڵبــژاردنی گـشتی بۆچـی و؟ هەڵبــژاردنی ئەنجومەنی پارێزگای كەركووك بۆ كێ؟ نەخاسمە حاڵەكەش، هەر ئەوەيە كە دەيبينين.

جا ، سەركردايەتی سياسی كوردستان كە دەزانێ بەرامبەر بە مێژوو، بەتايبەتی لەسـەر ئـەم مەسەلەيە بەرپرسەو بەگشتی بەرژەوەندی عێراق، هەستا وەفدێكی بە سەرۆكايەتی بەڕێز جەلال تاڵەبانی و بە بەشداربوونی بەڕێز نێچيرڤان بـارزانی، نـارد بـۆ بەغـدا، وەفدەكـە، رێـك و راسـت، نايانە مشتيان كە بۆ مافێك هاتوون، داوای دەكەن و دەست بەرداری نابن. مافەكـە شـەرعييەتی ياسـايی هەيـەو، بەدەيـەها بەڵگەنامـەو شـەواهيدی مێـژوويی و جوگرافييـان خـستە بەردەسـتی سەرەك بەرپرسانی عێراق و باڵيۆزی ويلايەتە يەكگرتووەكانی ئەمريكاو بـەريتانياش، ئەوەشـيان تێ گەياندن، ئەگەر مەسەلەكە چار نەكەن شتی خراپی لێ دەكەوێتەوە، بۆ ئەوەش، ئەنجومەنی نيـشتمانيی نيـشتمانيی كوردسـتانی عێـراق، دانيـشتنی ژمـارە (٥٦)ی قۆنـاغی رەفتـەنيی لـە (٢٠٠٥/١/١٥)دا سـازداو، بـەڕێز (مەسـعود بـارزانی) و بـەڕێزان (جـەلال تاڵـەبانی) و (نێـچيرڤان بارزانی) و، نوێنەران ئەندامانی وەفەدەكـەو سـەركردەكانی (٣٣) حزبـی كوردسـتانييان بـۆ ئـەو كۆبوونەوەيـە داوەت كـرد، وەفدەكـە چـالاكی و ديـدەنی و پێوەنـدی كردنـەكانی ـ سوپاسـيان دەكەين ـ لەگەڵ ئەو بەرپرسـانەدا، بـە ئەنجامـە ئيجابييەكانيـەوە خـستە بەرچـاوو، دەركـەوت، بەكورتی، ئەم ئەنجامە بەخێرانەی خوارەوەيان لێ كەوتووەتەوە:

يەكەم/ ئيجرائاتی ئيجابی كە بەكردار ئيقرار كراوە:

أ) كۆميـسياريەتی بـاڵای سـەربەخۆی هەڵبژارنـەكان موافەقـەتی كـردووە، هـەموو ئاوارەكـان، چ گەڕابنەوە بۆ كەركوك، چ نەگەڕابنەوە، هەر هەموويان مافی دەنگدانيان لە كەركوكدا هەيە.

ئـــــەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

ب) لیژنــەی هەڵبژاردنــەكانی پارێزگــای كــەركووك ئیلغــا كــراو، لیژنەیــەكی نــوێ لــە كەســانی نیشتمانپەروەرو بێ لایەن و دەست و دڵ پاك پێك دەهێنرێ.

دووەم/ دڵنیاكردنــەوەو زەمانەتگــەلێ چ بــە دەم، چ بــە نووســراو كــە بەدەســتیان هێنــاوە، ئەمانەن:

أ) دەرچــوونی بــۆین بــوون و ئیلتیزامێكــی نووســراو لەلایــەن بــەڕێز ســەركۆمارەوە كــە مــاددەی (٥٨)ی یاسای هەڵسوڕاندنی دەوڵەت بە ناوەرۆك و حوكمەكانیەوە دەخرێتە بەركار.

ب) دەرچوونی بڕیارێك لەلایــەن ئەنجومــەنی وەزیرانــی عێراقــەوە، دووبــارە ئیلتیزامــی خــۆی بــە ماددەی (٥٨)ی یاسای هەڵسووڕاندنی دەوڵەتەوە تازە دەكاتەوە.

ج) جێگـــری وەزیـــری دەرەوەی ویلایەتـــە یـــەكگرتووەكانی ئـــەمریكا، بـــەڕێز ئارمیتـــاج، لەسەردانەكەیدا بــۆ كوردســتان، ئیلتیزامــی حكومــەتی ویلایەتــە یــەكگرتووەكانی ئــەمریكای بــە وەبەركارخستنی ماددەی (٥٨)ەوە ڕاگەیاندو دووپاتیشی كردەوە.

د) بــاڵیۆزی ئەمــەریكی لــە بەغــدا، بــۆ ئەنــدامانی وەفــدی ســەركردایەتی سیاســی، دووپــاتی كردووەتــەوە كــە حكومەتەكــەی پابەنــدە بــە زەمانــەتی وەبەركارخــستنی مــاددەی (٥٨)ەوە لەماوەی قۆناغی ڕەفتەنیی ئایندەدا و، بەنووسینیش پشتگیریی لە ناوەرۆكی نامەكــەی ســەرەك وەزیرانی عێراق كردووە.

هــ) بــاڵیۆزی بــەریتانیا لــە بەغــدا، بــۆ ئەنــدامانی وەفدەكــەی ســەركردایەتی سیاســی، دووپــات كردووەتەوە كــە حكومەتەكــەی پابەنــدە بــە زەمانــەتی وەبەركارخــستنی مــاددەی (٥٨)ەوە لــە قۆناغی ڕەفتنەیی ئایندەداو، بەنووسینیش پشتگیریی لە ناوەرۆكی نامەكــەی ســەرەك وەزیرانــی عێراق كردووە.

جا، لەبەر ڕۆشنایی ئەو ئەنجامانەی باسمان كردن، دوای وتووێژ و دیراسەت كردنیان و، بە ئامادەبونی نوێنەرانی سەركردەكانی حزبە كوردستانیەكانیش، ئەنجومەن ئەم بڕیارەی خوارەوەی دا:

یەكەم: هەموو پێكهاتەی ئیثنی و سیاسی و ئاینیی گەلی كوردستان بانگ بكرێن، بەچالاكی لەهەموو هەڵبژاردنەكانی عێراقدا، بەهەموو جۆرەكانیەوە بەشداری بكەن و دەنگی خۆیـان بدەن.

دووەم: لەحاڵەتێكدا، ئەگەر هات و دەسەڵاتەكانی عێراق بۆین بوون (التزامات)ی زارەكــی و نووسراویشیان، لەمــەڕ بەركارخــستنی (مــادەی (٥٨)ی یاســای هەڵسووڕاندنی دەوڵــەتی عێراق ـ بۆ قۆناغی ڕەفتەنی) نەبردەسەر، یان لە قۆناغی ڕەفتەنیدا بەپــشتیاندا خــست و ئیجرائاتی پێویستیان بۆ نــەكرد، ئــەوە، لــەو بــارەدا ئەنجومــەنی نیشتمانیی كوردســتانی

ئــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كوردستان
www.mojkurdistan.com

عێراق، بۆی هەیە، دووبارە، بەهەڵوێستی گەلی کوردستان و دام و دەزگای شەرعی و هەڵبژێردراوی گەلی کوردستاندا، بەرامبەر بە حکومەتی فیدراڵی و دەوڵەتی عێراقدا بچێتەوەو، هەڵوێستی لەبارو گونجاو بنیات بنێ و، بڕیاری پێویستی لەسەر بدات.

سێیەم: پێویستە لەسەر هەموو لایەنە رەسمی و حزبی سیاسی و رێکخراوەکانی کۆمەڵگەی مەدەنی لە هەرێمی کوردستانی عێراقدا، حوکمەکانی ئەم بڕیارە بخەنە بەرکار.

چوارەم: لە (وەقایعی کوردستان)یشدا بڵاو دەکرێتەوە.

د.رۆژ نوری شاوەیس
سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی ـ عێراق

ئـــــەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كـــــــــوردستان
www.mojkurdistan.com